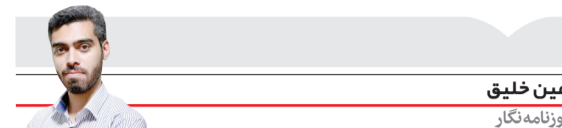

«فرهیختگان» پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه سهمیه‌بندی سوخت را مورد بررسی قرار داده است

پژوهش‌های عملیاتی پشت ترافیک تصمیم دولت

امین خلیق
روزنامه نگار

ساعت صفر روز جمعه ۲۴ آبان ماه، سهمیه‌بندی بنزین پس از چهار سال مجدداً به بازار بنزین بازگشت و با این تغییر، قیمت بنزین از ۱۰۰۰ به ۳۰۰۰ تومان افزایش پیدا کرد، البته قیمت بنزین سهمیه‌ای با رشدی ۵۰ درصدی، به ۱۵۰۰ تومان رسید تا دارندگان وسیله‌های شخصی در هر ماه با داشتن ۶۰ لیتر سهمیه‌ای بخشی از بنزین مورد نیاز خود را از این طریق تامین کنند. ماجرای گران شدن بنزین در ایران امر جیبی نیست و بالطبع همراه با تورم و افزایش قیمت هاست. هر چند سال یکبار شاهد افزایش قیمت این حامل انرژی هستیم. همین چند وقت پیش بود که شایعه گرانی بنزین مردم را به جایگاه‌های سوخت کشاند، اما با تکذیب آن، تنها سود این خرن آن بود که جایگاه‌داران شبی پر از مشتری را پشت سر گذاشتند. ارزان بودن حامل‌های انرژی در ایران نسبت به کشورهای همسایه - که مهم‌ترین دلیل قاچاق سوخت از ایران است - یکی از دلایلی است که باعث می‌شود این محصول هر چند وقت یکبار افزایش چند درصدی قیمت را تجربه کند. کاهش ارزش ریال در دو سال اخیر و به تبع آن سود بالای قاچاق سوخت یکی از معضلاتی بود که دولت ضمن شکایت هیچ راهکاری برای آن نداشت و در نهایت ترجیح داد همان طرح هدفمندسازی مصرف سوخت را که نتیجه آن سهمیه‌بندی بنزین است و خود بارها از آن انتقاد کرده بود، عملی کند. افزایش قیمت این حامل انرژی و تاثیر سهمیه‌بندی سوخت بر تورم و جامعه، یکی از موضوعاتی است که محققان و دانشجویان در سال‌های اخیر به بررسی آن پرداخته‌اند. البته بنزین و قیمت آن تنها در ایران بلکه در بسیاری از کشورهای به خصوص کشورهای صنعتی و در حال رشد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و به همین دلیل بسیاری از محققان توانسته‌اند با بررسی الگوهای مختلف تاثیر قیمت بنزین در کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته که محققان این کشورها به آن دست یافته‌اند، به دنبال مدلی بومی در ایران باشند.

تحقیقاتی بر پایه بنزین

بنزین در این سال‌ها به‌عنوان یک مساله چند رشته‌ای شناخته می‌شود، برای مثال در رشته‌هایی مانند اقتصاد و مدیریت در حوزه علوم انسانی و در رشته‌های مهندسی شیمی و مهندسی مکانیک در حوزه فنی و مهندسی مورد توجه قرار گرفته است. براساس سامانه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) تاکنون ۸۵۶ تحقیق با این عنوان در رشته‌های مختلف انجام شده است که به ترتیب مهندسی شیمی با ۱۶۶، شیمی با ۹۸ و علوم اقتصادی با ۸۹ پژوهش؛ سه رشته پر تحقیق در این زمینه هستند. در تحقیقاتی با پیش‌زمینه مهندسی در مورد بنزین بیشتر به موضوع ساخت و آلاینده‌ی پرداخته شده است و در زمینه علوم اقتصادی موضوعاتی از قبیل کشف قیمتی، تاثیر این محصول بر بازار و تاثیراتی که می‌تواند این محصول بر زندگی افراد جامعه بگذارد، عوامل موثر بر سهمیه‌بندی بنزین و برآورد تقاضای مصرف بنزین مورد بررسی قرار گرفته است. نکته قابل توجه این است که این تحقیقات در دو بازه شروع و حذف سهمیه‌بندی بنزین افزایش خاصی داشته است. تحقیقات اقتصادی در زمینه بنزین و اثر تومری و تقاضایی آن در جامعه در سال ۸۹ پس از اجرای سهمیه‌بندی بنزین نسبت به سال ۸۵ که چنین موضوعاتی مطرح نبوده، رشد هشت برابری داشته است. در گام دوم مطالعات که مربوط به حذف سهمیه‌بندی بنزین بوده و در دولت روحانی انجام شده، تحقیقات در سال ۹۴ نسبت به ۹۳ رشدی ۲/۳ برابری را تجربه کرده که این مساله را می‌توان ناشی از تاثیرات قیمت بنزین بر جامعه و به تبع آن نیاز به تحقیقات در این حوزه دانست.

پژوهش‌هایی بر اساس سهمیه‌بندی بنزین

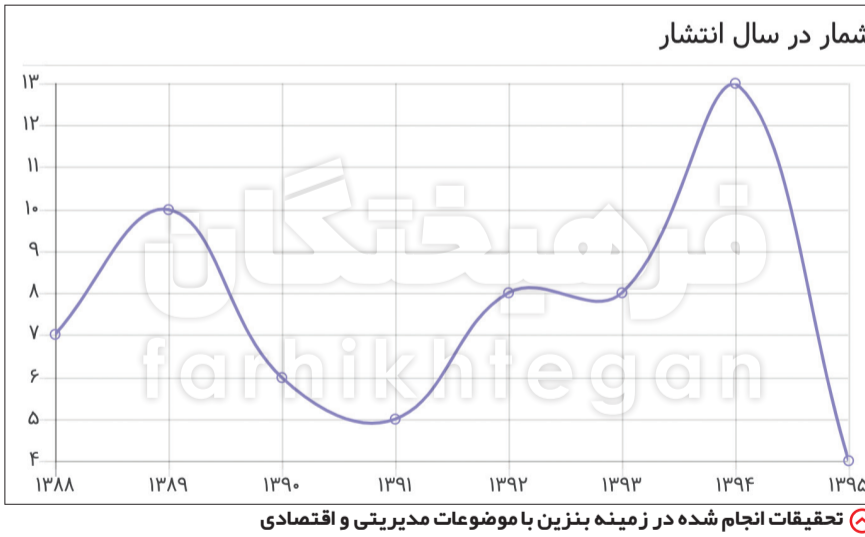
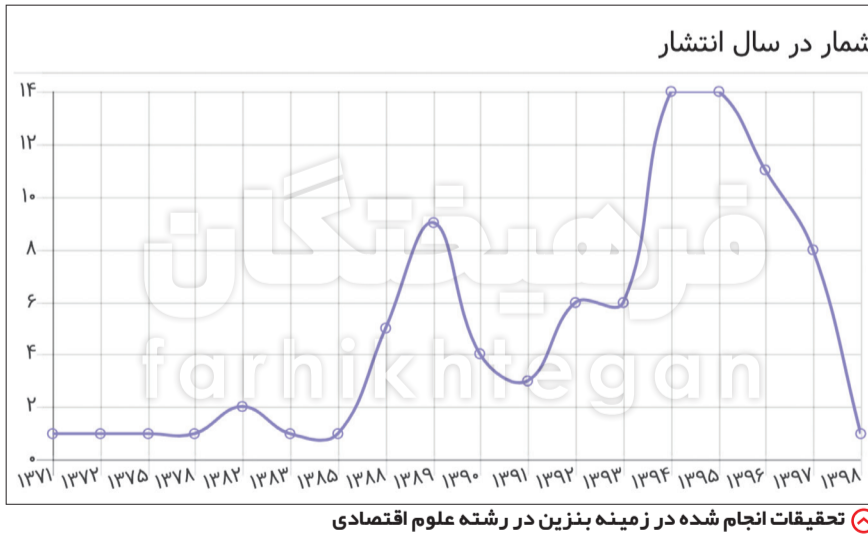
سهمیه‌بندی بنزین از سال‌های ابتدایی مورد توجه دانشجویان و محققان قرار گرفته است، بخشی از محققان معتقد به اصلاحاتی در زمینه سهمیه‌بندی بنزین و توجه به شرایط ویژه خانوارها در مناطق مختلف بوده‌اند. در یکی از پژوهش‌های

انجام شده در زمینه اصلاح سهمیه‌های فرآورده‌های نفتی، احمد کوچک‌زاده در دفاع از رساله دکتری خود با عنوان «مدل تعیین سهمیه فرآورده‌های نفتی برای مناطق ونواحی کشور» موضوع سهمیه‌بندی در مناطق مختلف براساس یک عدد ثابت را ناشی از عدم بررسی درست در تشخیص نیازهای افراد جامعه دانست و مدل‌های سهمیه‌درمورد نفت، بنزین و... را مورد ارزیابی قرار داد. تحقیق در رابطه با میزان هزینه‌ها و میزان استفاده از فرآورده‌های نفتی کشور مربوط به سال‌های اخیر نبوده و این موضوع را می‌توان در تحقیقات افرادی چون فخرایی دید که در سال ۶۲ با بررسی میزان مصرف فرآورده‌های نفتی توانست میزان مصرف این محصولات را در سال ۶۷ تخمین بزند. آخانی، یکی از محققان کشورمان در سال ۷۸ پس از بازبینی بحران مصرف بنزین در کشور و اهمیت این موضوع، عوامل موثر بر تقاضای بنزین که شامل قیمت بنزین، موجودی وسایل نقلیه و... را شناسایی کرد و پیشنهادهایی را برای مصرف انرژی با در نظر گرفتن وضعیت خاص هر منطقه ارائه داد. اسماعیلی‌نیا نیز در تحقیق در سال ۷۸ نشان داد، بنزین کالایی کم‌کشف و ضروری است.

سودابه رادفر در پایان‌نامه خود با موضوع «ارزیابی تاثیر قیمت سوخت بر تقاضای سوخت»، در سال ۹۱ بین طرح‌های هدفمندی بازارها و تقاضای خودروهایی که منجر به سوخت پیدا کرد. او معتقد بود تغییر بهای سوخت بر کاهش تقاضای این محصول تاثیر ندارد. از طرفی این تحقیقات نشان داد افزایش قیمت سوخت می‌تواند موجب کاهش تقاضا شود و به تبع آن مصرف نیز کاهش پیدا کند، امری نادرست است. او در مقاله خود درمورد کاهش تقاضای خودروهایی که سوخت می‌نویسد: «با استفاده از نتایج این تحقیقات، پیشنهاد می‌شود خودروسازان از افزایش قیمت کالای اصلی (خودرو) و همچنین افزایش قیمت کالای جانبی اجتناب کنند و در خصوص نرخ بهره که عاملی خارج از کنترل خودروسازان است، هوشیار باشند، زیرا با افزایش عوامل مذکور تقاضای خودرو کاهش می‌یابد.»

پیش از سهمیه‌بندی نیز تحقیقاتی در زمینه چگونگی کاهش میزان مصرف سوخت انجام شد، سینی و شفیعی در سال ۱۳۸۵ راهکارهایی را برای کاهش تقاضای بنزین ارائه دادند که در دو گروه طبقه‌بندی شده است. با توجه به اینکه بخش اعظمی از تقاضای بنزین مربوط به سفر است، آنها در گروه اول راهکارهایی را ارائه دادند که تقاضا برای سفر را محدود می‌کند و در گروه دوم نیاز به حمل‌ونقل را کاهش می‌دهد. نتایج این دو نشان داد با افزایش ضریب نفوذ کسب‌وکار الکترونیکی به میزان ۱۰ درصد، نیاز افراد کاهش یافته که این امر می‌تواند نقش موثری در کاهش مصرف بنزین به میزان پنج درصد ایفا کند. موضوع مهم در این تحقیقات میزان تاثیر افزایش قیمت سوخت بر تقاضای بنزین است. مهرگان و

عملکرد دانشگاه‌های علوم پزشکی در سال ۹۷ علوم پزشکی شیراز

۶۰۹

مقاله داخلی

۱۱۰۶

مقاله بین‌المللی

۱۳

ژورنال

۱۵

همایش

۱۰۳۰۰

نفر دانشجو

۸۹۸

نفر استاد

۳

نشست علمی

برخورد با پیمانکار غذای دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران

اواخر هفته گذشته تصاویری از اعتصاب غذای دانشجویان دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران منتشر شد؛ سعید حبیبیا، معاون دانشجویی دانشگاه تهران درباره این اعتصاب که به دلیل کیفیت نامناسب غذا صورت گرفته بود، اظهار کرد: «به محض اطلاع موضوع را مورد بررسی قرار دادیم و مشخص شد پیمانکار در فرآیند طبخ غذا بی‌توجهی کرده و به دلیل قصور صورت گرفته با او برخورد و تذکرات لازم داده شد.» وی افزود: «روال به این صورت است که در چنین مواردی ابتدا به پیمانکار تذکر داده می‌شود و در مراحل بعدی جریمه و در نهایت منجر به لغو قرارداد می‌شود.» معاون دانشجویی دانشگاه تهران خاطر نشان کرد: «طبخ غذا در دانشکده‌های دانشگاه تهران برون سپاری و به بخش خصوصی واگذار شده است، با این حال، دانشکده‌ها موظف هستند بر این روند نظارت داشته باشند.» معاون دانشجویی دانشگاه تهران از برخورد با پیمانکار غذای دانشکده اقتصاد خبر داد و گفت: «دانشکده‌ها موظف به کنترل کیفیت غذای دانشجویان هستند.»

آغاز مرحله تکمیل ظرفیت آزمون کارشناسی ارشد ۹۸

مرحله تکمیل ظرفیت آزمون کارشناسی ارشد ۹۸ آغاز شده و داوطلبانی که در آزمون حاضر بودند، براساس شرایط اعلام شده می‌توانند در این مرحله شرکت کنند. داوطلبان می‌توانند از ۲۳ آبان تا ۲۶ آبان به پایگاه اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور به نشانی www.sanjesh.org مراجعه و براساس کارنامه نتایج اولیه آزمون در رشته و گرایش مربوط، نسبت به انتخاب کدرشته محل‌های موردعلاقه خود از کدرشته‌های امتحانی (مدرج در ذیل این اطلاعیه) اقدام کنند. گزینش نهایی در هر یک از کدرشته محل‌های تحصیلی اعلام شده در این اطلاعیه، مطابق شرایط و ضوابط مندرج در دفترچه‌های راهنمای شماره ۱ و ۲ آزمون کارشناسی ارشد ناپوسته سال ۱۳۹۸ انجام خواهد شد. آن دسته از داوطلبانی که اسامی آنان به‌عنوان پذیرفته شده نهایی در یکی از کدرشته محل‌های تحصیلی بورسیه یا دارای شرایط خاص اعلام شده است، حق انتخاب کدرشته محل‌های مندرج در این اطلاعیه را ندارند.

جزئیات برگزاری هفتمین آزمون استخدامی دستگاه‌های اجرایی

شرکت کنندگان در هفتمین آزمون استخدامی متمرکز دستگاه‌های اجرایی کشور برای سال ۹۸ از روز دوشنبه ۲۷ آبان ماه سال جاری می‌توانند با مراجعه به سایت سازمان سنجش و آموزش کشور، کارت ورود به جلسه خود را دریافت کنند. کارت شرکت در آزمون تمامی داوطلبان هفتمین آزمون استخدامی متمرکز دستگاه‌های اجرایی کشور برای سال ۹۸ از روز دوشنبه ۲۷ آبان ماه جاری روی سایت سازمان سنجش و آموزش کشور به نشانی www.sanjesh.org قرار می‌گیرد، لذا تمامی متقاضیان شرکت در جلسه امتحان باید در تاریخ تعیین شده با وارد کردن اطلاعات شناسنامه‌ای یا ثبت‌نامی یا شماره پرونده و کد رهگیری خود پرینت کارت ورود به جلسه را دریافت کنند. البته درخواست سهمیه ۲۵ درصدی ایثارگران هیچ گونه ویرایشی در این بند انجام نخواهد شد، چراکه با توجه به هماهنگی‌های انجام شده با بنیاد شهید و امور ایثارگران، متقاضیان باید در ۱۶ تا ۱۸ مهر برای ویرایش سهمیه شغل مربوطه اقدام می‌کنند.